

**A Magyar Köztársaság nevében!**

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Icsu Róbert ügyvéd (.....) által képviselt ..... (.....) felperesnek a dr. Móryné dr. Varga Márta ügyvéd (.....) által képviselt ..... (.....) I. r. és a dr. Ábrók László ügyvéd (.....) által képviselt ..... (.....) III. r. alperesekkel szembeni kártérítés iránti perében a Fővárosi Bíróság 2010. január 19-én meghozott, 2010. április 15-én kelt 6.P.23.388/26-I. számú végzésével kijavított 6.P.23.388/2008/21. számú ítéletével szemben a felperes és alperesek fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

**ítéletet:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és a III. rendű alperessel szembeni kereseti kérelmet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 20.000 (húszezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, a III. rendű alperesnek 30.000 (harmincezer) forint + áfa összegű első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**Indokolás**

Az I. r. alperest (korábbi elnevezése ..... ) 1995. október 24-én, a III. r. alperest (korábbi elnevezése ..... ) 1999. április 1-jén jegyezték be a cégjegyzékbe.

Az I. r. alperes 2004. április 6-tól felszámolás alatt áll.

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint felperes 2001. február 8-a és 2003. július 23-a között több ízben adásvételi szerződéseket kötött I. r. alperessel, amelyekkel III. r. alperesi szövetkezeti üzletrészeket vásárolt 6.050.000 forint vételárért. Egyidejűleg az ugyanazon a napon megkötött, a vételár és a fizetési határidő tekintetében többször módosított szerződésekkel az üzletrészeket felperes eladta az I. r. alperesnek összesen 6.662.802 forint vételárért.

Felperes az üzletrészek vételárát a szerződéskötéskor bevételi pénztárbizonylat ellenében megfizette az I. r. alperesnek.

Az I. r. alperes az adásvételi szerződések alapján fennálló fizetési kötelezettségének felhívás ellenére nem tett eleget.

Felperes az I. r. alperes felszámolási eljárásában hitelezői igényként bejelentette az üzletrész-adásvételi szerződések alapján fennálló követelését.

A felszámoló 2005. május 2-án a hitelezői igényt határidőn belül bejelentett követelésként 6.096.266 forint összegben visszaigazolta azzal, hogy az „a szövetkezeti üzletrész vételére fordított eredeti összeg, amely kamatot nem tartalmaz”.

Utóbb a felszámoló az összegből 3.670.000 forintot kifizetettnek tekintett és ezzel az összeggel csökkentette a felperesi hitelezői követelés összegét.

A 2004. január 12-én az I. r. alperessel szemben fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban felperes keresetét többször módosította. Módosított keresetében egyebek mellett alperesek, így az I. és III. r., valamint a korábban II. r. alperesként perben állt a ..... 6.662.802 forint és az I. r. alperessel eladóként kötött üzletrész-adásvételi szerződésekben rögzített teljesítési határidőtől a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint a II. és a III. r. alperesek további 120.952 forint és járulékai egyetemleges megfizetésére, végül a II. r. alperes 525.000 forint és járulékai megfizetésére kötelezését kérte.

A 6.662.802 forint követelés tekintetében azt adta elő, az I. r. alperessel 1997-től kötött üzletrész-adásvételi szerződéseket akként, hogy az I. r. alperestől vásárolt III. r. alperesi szövetkezeti üzletrészeket egyidejűleg egy másik adásvételi szerződéssel rövid fizetési határidő elteltével esedékes magasabb vételárért eladta az I. r. alperesnek. A szerződéseket pénze kedvező befektetése céljából kötötte, a szerződések nem színteltek. I. r. alperestől azt a tájékoztatást kapta, hogy a

szerződések tárgyát „értékkel rendelkező” üzletrészek képezik. Az I. r. alperes hosszú időn keresztül maradéktalanul eleget tett szerződésében vállalt fizetési kötelezettségének.

Az I. r. alperes a perbevitt szerződések tekintetében azonban nem teljesítette szerződésben vállalt fizetési kötelezettségét, ezzel kára keletkezett, követelésének kielégítésére a felszámolási eljárás keretében várhatóan nincs fedezet.

I. és III. r. alperes egyetemleges kártérítési felelőssége, közös károkozása körében a felperes arra hivatkozott, III. r. alperes az általa megképzett üzletrészeket az I. r. alperes rendelkezésére bocsátotta, az üzletrészeket I. r. alperes mintegy brókerként értékesítette, azt a látszatot keltve, hogy az üzletrészek valós, hiteles értékpapírok. A III. r. alperes magatartása hiányában az I. r. alperes nem végezhetett volna jogellenes, károkozó üzletrész értékesítési tevékenységét, illetve a befektetők által fizetett összegek maradéktalanul az I. r. alperes rendelkezésére állnának, fedezetet nyújtva a hitelezők kielégítésére. A III. r. alperest mindezekre tekintettel a Ptk. 339. §, 337. § (1) bekezdés és 344. § alapján ugyancsak az I. r. alperessel egyetemleges felelősség terheli.

A felperes 2007. február 16-án keresetét kiegészítette. Kártérítés címén kérte az elmúlt több mint három évben „a ..... ügy” bonyolultságával összefüggésben felmerült, tételesen megjelölt költségei megfizetését is. Utalt arra is, a károsultak érdekében végzett tevékenysége miatt nem tud kereső foglalkozást folytatni, az elmúlt három évben felmerült megélhetési, élelmezési, ruházkodási költségeit 600.000-750.000 forintban jelölte meg.

Az I. r. alperes ellenkérelmében állította, az üzletrész adásvételi szerződések valójában színlelték, semmisek voltak, megkötésükkel, mint „kölcsonyszerződésekkel” tiltott betétgyűjtés valósult meg, ezért a leplezett szerződések is semmisek.

Hivatkozott arra is, III. r. alperesi üzletrészek nem léteztek, nem képezhették adásvétel tárgyát, I. és a III. r. alperes 2000. december 22-i un. szindikátusi szerződése alapján a 2000. december 27-i közgyűlés határozatával megvalósult 60.335.000.000 forint értékű III. r. alperesi üzletrész-képzés jogszabályba ütközött, semmis volt.

A semmisség jogkövetkezményének levonásaként a felperes által ténylegesen megfizetett vételár és a felperesi teljesítéstől esedékes késedelmi kamat tekintetében fizetési kötelezettségét elismerte. Ugyanakkor előadta, a felperes a III. r. alperes ellen kezdeményezett felszámolási eljárásban a Fővárosi Ítéltáblához előterjesztett jogorvoslati beadványában úgy nyilatkozott, a vele szemben fennálló követeléséből időközben 3.670.000 forint megtérült. Ezen összeg „beszámításával” pedig felperes 2.380.000 forint és járulékai megfizetésére tarthat igényt.

Az ellenkérelmében foglaltak alátámasztására okiratmásolatokat csatolt, köztük a Legfelsőbb Bíróság Gf.VII.32.629/1998/2. és Kfv.1.35.557/2001/7. számú határozatait. Utóbbi adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt az I. r. alperes által indított perben született és az I. r. alperes gazdálkodására, üzletrésztőke képzési gyakorlatára nézve tett megállapításokat az 1995. és 1996. adóévekre vonatkozóan.

A II. r. alperes elsősorban a per megszüntetését kérte, érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A III. r. alperes az elsőfokú ítélet meghozataláig érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a 2007. március 22-én kelt 64. sorszámú végzéssel kijavított, 2007. február 27-én meghozott 6.P.22.180/2005/60. számú végzésével a pert a II. r. alperessel szemben megszüntette, a végzést a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2008. február 7-én kelt 16.Gf.40.356/2007/4. számú végzésével helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság 2007. február 27-én kelt 6.P.22.180/2005/60. számú ítéletével I. r. alperest 6.050.000 forint, és az egyes részösszegek után késedelmi kamat, III. r. alperest 120.952 forint és annak 2003. november 21-től a kifizetésig járó kamatai megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint a perbeli üzletrész-adásvételi szerződések nem színteltek. Tényként állapította meg, hogy a felperes és az I. r. alperes közötti üzletrész-adásvételi szerződések tárgyát nem létező, „I. r. alperes által alkalmazott módon létre nem hozható” üzletrészek képezték, a szerződések lehetetlen szolgáltatásra irányultak, ezért a Ptk. 227. § (2) bekezdése alapján semmisek. A semmisség jogkövetkezményeként I. r. alperes azt a pénzüsszeget és késedelmi kamatait tartozik visszafizetni a felperesnek, amely összegeket a felperes az üzletrészek ellenértékeként az I. r. alperes részére megfizetett. Az egyetemleges marasztalás iránti kérelmet megalapozatlannak tekintette arra utalva, egyetemlegességet megalapozó körülmény nem merült fel. A kártérítési követelésre nézve kifejtette, felperes követelése más jogcímen, a szerződések semmisségére tekintettel megalapozottnak bizonyult, a felperesi kárigényt megalapozó jogellenes magatartás pedig az I. alperes terhére nem volt megállapítható.

A „perköltség igényre” nézve az elsőfokú bíróság rámutatott, felperes más személyek képviselével összefüggésben érvényesített perköltség igénye megalapozatlan.

A felperes és a III. r. alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2008. május 9-én kelt 16.Gf.40.526/2007/23. számú részítéletével az elsőfokú bíróság tagsági jogviszony megállapítása iránti keresetet elutasító, fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintette, a III. r. alperest 120.952 forintban és kamataiban marasztaló rendelkezését helybenhagyta, míg az üzletrész adásvételi szerződéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte és ebben a körben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára

utasította. Egyebek mellett kifejtette, a szövetkezeti üzletrész teljes körű forgalomképességgel rendelkezett, forgalmi értéket testesített meg, vagyoni és részleges szervezeti jogok kapcsolódtak hozzá. Erre tekintettel pedig mind jogi, mind gazdasági természetét tekintve alkalmas lehetett pénz befektetésére, illetve értékesítésével nyereség, hozam elérésére. Rámutatott arra is, a perbeli szerződések tárgyát nem az I. r. alperesi, hanem a III. r. alperesi üzletrészek képezték, ennek következtében pedig az elsőfokú bíróság tévesen, megalapozatlanul állapította meg, hogy a szerződések a tárgyakat képező üzletrészek nemlétére tekintettel semmisek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a III. r. alperes üzletrész képzésének jogszerűségét nem vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság továbbá a vételárral összefüggő kártérítési igény tekintetében a keresetet nem bírálta el teljes körűen, az I. r. és a III. r. alperes egyetemleges fizetési kötelezettségének hiányát nem indokolta, illetve alperesek üzletrészek értékesítésével összefüggő, közös károkozó magatartását sem vizsgálta. Ugyancsak tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes további, a „per vitelével” összefüggő kártérítési igényét nem bírálta el, azt határozott kereseti előadástól eltérően perköltség igénynek tekintette.

A megismételt eljárásban felperes a keresetét többször módosította. Végző módosított keresetében alpereseket a szerződések teljesítésére, illetve kártérítés címén 13 szerződéshez (10 01830/01, 10 01852/03, 10 01853/03, 10 02303/02, 10 01905/03, 10 01907/03, 10 01098/03, 10 01851/03, 10 00302/01, 10 01801/03, 10 02295/03, 10 00579/02, 10 00240/03. számú szerződés) kapcsolódóan 6.533.757 forint és a lejáratí időtől számított késedelmi kamatok egyetemleges megfizetésére, továbbá ugyancsak kártérítés címén 53.407.700 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, a 6.533.757 forint és járulékaí összegű követelése összegszerűségét az I. r. alperes által 2003. november 21-én kiállított igazolása szerint I. r. alperes a szerződések alapján az üzletrészekért 6.533.757 forint vételárat tartozott megfizetni.

Alperesek egyetemleges marasztalása körében egyebek mellett előadta, a két gazdasági társaság között átfedés volt, csak szoros egységben tudtak együttműködni, III. r. alperes nélkül megvalósíthatatlan lett volna a pénzügyi folyamat. Hangsúlyozta, a III. r. alperes kibocsátó az I. r. alperes forgalmazóval egyetemlegesen felel. A Ptk. 338/A.§ pedig megerősíti a kibocsátó felelősségét, a III. r. alperes tehát felel minden általa kibocsátott szövetkezeti üzletrészért, amelyet, mint értékpapírt forgalmaztak. Az utólag kiállított értékpapírral vagyoni felelősségét elismerte, III. r. alperestől pontos tartozása összegéről egyenleg kimutatást is kapott. Az alperesek között továbbá közvetlen adatcsere volt, a III. r. alperes az üzletrészei vevőit, mint tulajdonosait nyilvántartotta.

Az üzletrészeket a XX. kerületi irodában vásárolta, nem volt tudomása arról, azok III. r. alperes üzletrészei, abban a hiszemben volt, I. r. alperes üzletrészeit vásárolja meg, tekintve az irodában I. r. alperes neve volt feltüntetve. A üzletrészek visszavásárlásakor sem derült ki számára, hogy azok nem I. r. alperes üzletrészei.

Előadta, miután értékpapír kiállításra sor került, az üzletrészek képzésének jogszerűsége nem vizsgálándó. Az adásvételek célja befektetés volt, halasztott

pénzfizetési konstrukció valósult meg, amely meghatározott idő elteltével fix hozam, árfolyamnyereség kifizetését jelentette. Utalt arra is, több bírósági ítélet is megerősítette, az üzletrészek, mint értékhordozók alkalmasak voltak befektetési szolgáltatás nyújtására, kimondva, az üzletrészek esetleges értékváltozása az eladás után alperesi érdekkörben felmerülő kérdés.

Annak igazolására, az üzletrészekről értékpapír került kiállításra, mellékelte a III. r. alperes 2004. december 15-i keltezésű, 007437 sorszámú, 5.658.081 darab 1 forint névértékű, összesen 5.658.081 forint névértékű, névre - felperes nevére szóló - összevont címletű szövetkezeti üzletrészt. A kiállított okirat tartalma szerint az üzletrész tulajdonosa a felperes, a szövetkezeti üzletrész az Sztv. 55.§ (1) bekezdése b) pontja alapján értékpapír, a szövetkezeti üzletrész, mint értékpapír nem tartozik a 2001. évi CXX törvény (Tpt. 2.§ a) pont) és a 98/1995.(VIII.24.) Korm.r. hatálya alá.

Annak alátámasztására pedig, hogy III. r. alperes elismerte a 6.529.198 forint követelését a III. r. alperes által 2004. december 5-én kiállított „egyenlegközlő” levelet mellékelte.

Előadta továbbá, alperesek jogellenes magatartása folytán évekig tartó pereskedésre kényszerült, amelynek következtében alperesek a Ptk. 339.§, 349.§, 359.§, 360.§ és a 355.§ (1) és (4) bekezdése alapján kártérítésre kötelesek. A kára összegét keresetkiesés címén 2003. októberétől 2007. év végéig számítva 22.900.000 forintban, elmaradt vagyoni előny címén 7.000.000 forintban, felmerült költség címén 6.509.700 forintban, nem vagyoni kár címén 10.000.000 forintban, elmaradt nyugdíjárulék címén 7.000.000 forintban jelölte meg. 2003. októberétől nem dolgozik, a befektetőket képviselte, azok összehívásával kapcsolatban járt el egyebek mellett a cégbíróságon is. Az érdekképviselési tevékenység mellett a saját munkáját már nem tudta továbbfolytatni. 2003. októberében az I. r. alperes ellenőrző bizottságának elnöke lett, emiatt más munkát végezni nem tudott. Az elmaradt vagyoni előnye abban jelentkezett, az ígért hozam elmaradt, azt nem tudta tovább befektetni, így abból további jövedelme sem származhatott.

A költségek (papír, fénymásolás: 200.000 forint, terembérlet: 35.000 forint, telefon: 663.700 forint, irodabérlet, irodaszerek, írószerek: 512.500 forint, postai költség: 228.000 forint, irodatechnikai gépek beszerzése: 145.000 forint, útiköltség: 30.000 forint, jogi könyvek vétele, tanulmányozása: évenként 500.000 forint, késő éjszakákig tartó túlmunka ellenértéke: havonkénti 50.000 forint, tuner, patron számítógép-szerviz: 195.000 forint) tekintetében előadta, a terembérlet és irodabérleti költségek azzal kapcsolatban merültek fel, a ..... befektetői, károsultjai a 2003. október 27-i közgyűlésen megválasztották a Szövetkezeti érdekek érvényesítő és pénzvisszaigénylő közhasznú egyesület képviselőjének, mely érdekképviselési egyesületet a ..... Megyei Bíróság 2004. év elején nyilvántartásba vett. Az egyesület képviselésében eljárta, azt az ügyészség 2005. évben megszüntette. A 6.509.700 forint 2003. októberétől 2007. decemberéig felmerült költségeket takar, melyek az egyesület megalakulását megelőzően és a megszűnését követően a nevére, az egyesület léte alatt az egyesület nevére szóló számlákkal igazolható. Ezek a költségek azáltal merültek fel, a befektetők őt választották meg az érdekképviselési tevékenység elvégzésére.

Nem vagyoni kár körében arra hivatkozott, az alperes súlyosan vétkes magatartása következtében, az állandó éjjel-nappali munka miatt az évek során idegileg kimerült, testi- és pszichés képességei romlottak, hat éve nincs normális családi élete, baráti kapcsolatai megszűntek, munkája nincs, jövőbeni elhelyezkedése ellehetetlenült, a társadalmi életbe visszailleszkedése elnehezült, elszegényedett, elesett a nyelvtanulás, utazás lehetőségétől, általános műveltsége fejlesztésétől.

Figyelemmel arra, a négy év alatt munkát nem végzett, nem fizetett TB egészségügyi és nyugdíj járulékot, így ezen időszak nem számít bele a nyugdíjalapba, ezáltal is kár érte.

Többek által aláírt okiratokat is csatolt, mely szerint „felperes tevékenységére az érdekérvényesítésük és az igényük érvényre juttatása érdekében szükség van, jogi eljárásaitól függnék”.

Az érdekképviselettel összefüggő kártérítési igénye körében az általa kifejtett munka, „irodai elfoglaltság” igazolására tanúk meghallgatását, arra az esetre, ha alperesek vitatják ezen kártérítési igényét, szakértő kirendelését indítványozta.

I. r. alperes a szerződések semmisségére tett korábbi előadását változatlanul fenntartotta, az eredeti állapot helyreállítását nem ellenezte. Állította, a felek között ténylegesen kölcsönügylet jött létre.

III. r. alperes továbbra is a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Hangsúlyozta, a perbeli szerződések nem közte és a felperes között jöttek létre, így azokból rá nézve jogok, kötelezettségek nem származnak, igény kizárólag I. r. alperessel szemben támasztható. Jogellenes magatartása, és ebből következően az ok-okozati összefüggés hiányában vitatta a felperes költségekben, keresetkiesésben, elmaradt vagyoni előnyben, nem vagyoni kárban, és nyugdíj járulékban megjelölt kártérítési követelését is, kiemelve, azok felmerülésére nem az ő magatartása miatt került sor.

Az elsőfokú bíróság 2010. január 19-én kelt 6.P.23.388/2008/21. számú ítéletével kötelezte I. r. és „II. r.” alperest, 6.533.757 forint, és ezen összegen belül 355.290 forint után 2003. október 15-től, 237.329 forint után 2004. január 9-től, „307.311.963 forint” után 2003. október 18-tól, 363.956 forint után 2003. október 18-tól, 295.714 forint után 2003. október 19-től, 2.081.250 forint után 2003. október 24-től, 1.384.031 forint után 2003. október 24-től, 251.563 forint után 2003. október 31-től, 377.344 forint után 2003. december 18-tól „237.329 forint után 2004. január 9-től”, 218.750 forint után 204. január 12-től, 161.719 forint után 2004. február 2-től, 336.733 forint után 2004. február 6-tól, 178.115 forint után 2004. február 25-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot felperesnek, valamint 392.000 forint kereseti illeték államnak történő egyetemleges megfizetésére. A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította. Rendelkezett az 508.000 forint kereseti illeték állam általi viseléséről. Az ítélet indokolásában egyebek mellett felperes álláspontját osztva rögzítette, abból következően, a felperes által I. r.

alperestől megvásárolt üzletrészek azonnal visszavásárlásra is kerültek, nem volt jelentősége annak, a szerződés tárgyát értékpapír vagy vagyonrész képezte. A továbbiakban kifejtette, az I. r. alperessel megkötött szerződések alapján felperesnek kára keletkezett, mivel nem jutott hozzá a szerződés szerint neki járó tőke és kamatösszeghez, az I. r. alperes jogalap tekintetében tett elismerő nyilatkozata, valamint a III. r. alperes az összecszerűség tekintetében kiállított okirata ellenére, így az I. r. és a III. r. alperes kárt okozott felperesnek, az együttes károkozásuk folytán a kár egyetemleges megfizetésére kötelesek. III. r. alperes üzletrészek képzését és forgalmazását tette lehetővé az I. r. alperes számára, I. r. alperes ezen üzletrészek értékesítésénél eljárta a felperes felé, „ténylegesen pénzügyi szolgáltatási tevékenységet nyújtott a részére”, mint befektető pénzeszközeit gyűjtötte, s az ily módon birtokába került pénzüsszeget a III. r. alperesnek átadta. Mindezen magatartásuk megalapozza az egyetemleges fizetési kötelezettséget, mivel egymásról tudva, együttesen okozták a kárt. Felperes kára nem a felperes által kifizetett összeg és a kifizetéstől járó kamat, hanem az az összeg, amelyet a szerződések teljesítésére figyelemmel I. r. alperesnek meg kellett volna fizetnie, s amelyeket az I. r. alperes által a 2003. november 21-én kiállított igazolás tartalmaz a 10 00421/02 és a 10 16125/98 számú szerződések kivételével. A felperes további költségekből, keresetkiesésből, elmaradt vagyoni előnyből álló, az azok érdekképviseleti tevékenységgel összefüggő kárigénye tekintetében kifejtette, felperes azon döntése, hogy az egyesületi tagok érdekképviseletével kapcsolatos feladatokat ellátja, nem áll okozati összefüggésben az alperes jogellenes, a perbeli szerződésekkel kapcsolatban kártérítési felelősségét megalapozó magatartásával, mint ahogyan az sem, hogy a felperes munkaviszonyát megszüntette, vállalkozását abbahagyta. Mindez a felperes saját döntése, e tekintetben alperesek oldalán nincs kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartás.

Az ítélet ellen felperes és III. r. alperes fellebbezett.

Felperes utóbb kiegészített fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezése megváltoztatását, alperesek további, keresete szerinti egyetemleges kártérítésre kötelezését, másodsorban az ítélet fellebbezésével érintett részének hatályon kívül helyezését, ebben a körben az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Az elsőfokú eljárásban előadottakat fenntartva arra hivatkozott, a megismételt eljárásban előadta a szükséges bizonyításokat, munkakiesése pontos számítását, számlákkal igazolta az egyéb költségeket, korábbi vállalkozása felfutó ívét, amit kényszerrel megszakított a közbejött tevékenység. Igazolta, a szövetkezeti üzletrész kiállításra került, így követelése jogos. Ehhez a kártérítési igényhez kapcsolódik a Ptk. 355.§-ban említett kárigény, mivel az I. r. alperes az értékesítéssel a kibocsátó III. r. alperes megbízottjaként járt el, azonos tisztségviselők mellett. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság nem tekintette ezen kártérítési és ehhez kapcsolódó kamatkövetelését megalapozottnak. Hangsúlyozta, az életkörülményeiben

bekövetkezett kényszerű változások a vagyoni és nem vagyoni károk tekintetében nem függetlenek az alapeseménytől, hanem éppen az váltotta ki, s kényszerítette („a spórolt pénzének elvétele, mindez társadalmi méretekben, s hogy őt választotta meg a közgyűlés a befektetők érdekeinek érvényesítésére, mint fő vezető személyiséget”) egy más életmód folytatására.

III. r. alperes elsődlegesen az ítélet rá vonatkozó marasztaló rendelkezése megváltoztatását, a kereset elutasítását, felperes első- és másodfokú együttes perköltségben marasztalását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabályba ütköző, fellebbezését megalapozza a hasonló ügyekben töretlenül követett ítélőtáblai gyakorlat.

Az elsőfokú bíróság 2010. április 15-én kelt 26-I. sorszámú végzésével a 21. sorszámú ítéletet kijavította akként, hogy „az I. r. alperes mellett helyesen nem a II. r., hanem a III. r. alperes került marasztalásra.” A végzés indokolása szerint a rendelkező részben elírás történt.

I. r. alperes 2010. május 11-én a 26-I. sorszámú kijavító végzéssel, illetve a kijavított tartalmú 21. sorszámú ítélettel szemben fellebbezett, s az ítélet III. r. alperes egyetemleges marasztalására vonatkozó rendelkezése hatályon kívül helyezését kérte. Egyebek mellett előadta, a II. r. alperest vele egyetemlegesen marasztaló ítéleti rendelkezésre figyelemmel nem fellebbezte meg az ítéletet, mivel helytállási kötelezettségét a II. r. alperesre is kiterjedő marasztalási kötelezettség nem változtatja meg, nem teszi terheesebbé, ugyanis a felszámolási eljárásba bevont vagyon mértékét az állam helytállási kötelezettsége semmilyen tekintetben nem befolyásolja. Ugyanakkor a kijavító végzés rendelkezései alapvetően megváltoztatják az ítélet tartalmát, valamint annak kihatását a saját kötelezettségvállalására, az általa folytatott felszámolási eljárásra, a felszámolási eljárásban érvényesített, mintegy 7000 hitelezői igény kielégítésére. Utalt arra, a felszámolója által a „kivitt ..... vagyon visszaszerzése” érdekében indított perben a Fővárosi Ítélőtábla 2010. április 2-án meghozott határozatával helybenhagyta a Fővárosi Bíróság 2007. április 3-án kelt 7.G.40.933/2004/147. számú, egyebek mellett a jelen per III. r. alperesét 14.825.601.049 forint és járulékai részére történő megfizetésére kötelező ítéletét.

Amennyiben a jelen per ítéletében III. r. alperes szerepel egyetemleges kötelezettként a II. r. alperes helyett, úgy ezzel a felperes által a III. r. alperes vagyonára kezdeményezhető végrehajtás annak a III. r. alperesnek a vagyonát érinti, sodorja esetlegesen felszámolásba, mely az egyetlen kielégítési alapja a felszámolási eljárásba bejelentett, 20 milliárd forintot meghaladó hitelezői követelésnek. Csak azon okból nem fellebbezte meg az ítéletet, a visszaigazolt hitelezői igényen túl az az általa behajtható követelést nem veszélyeztette, mivel a kötelezés III. r. alperest nem érintette.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen a fellebbezések hivatalbóli elutasítását kérte. I. r. alperes fellebbezésére nézve előadta, az elkésett. A Pp. 107.§ (1) bekezdésére alapított igazolási kérelem megalapozatlan, mivel jogi képviselővel eljáró fél nem eshet abba a hibába, hogy egy ítéletet nem tud értelmezni, az egyébiránt különösebb nehézség nélkül értelmezhető volt, az elírás az ügy érdemére nincs kihatással. I. r. alperes beadványa csak a kijavító végzéssel szembeni fellebbezésként értékelhető. A II. r. alperessel szemben a per 4 éve megszűnt, az ítélet indokolásában pedig több mint 75 helyen szerepel I. r. és III. r. alperes megnevezése.

III. r. alperes fellebbezése tekintetében arra hivatkozott, az a Pp. 235.§ (1) bekezdésében írtak hiányában nem minősül fellebbezésnek, III. r. alperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére fellebbezését a mai napig nem fejtette ki.

Érdemben az ítélet alpereseket egyetemlegesen marasztaló rendelkezésének helybenhagyását kérte ismét hivatkozva az értékpapír kiállító és forgalmazó alperesek egyetemleges felelősségére.

Felperes 2011. július 4-én rosszhiszemű pervitelre hivatkozással is kérte I. r. alperes „fellebbezését elutasítani”. Az igazolási kérelem elutasításának további indokaként pedig annak elkésettségére, a vétlen mulasztás valószínűsítésének hiányára hivatkozott, valamint arra is utalt az első fokú határozat kifejezésre jutó hátránnyal nem jár az I. r. alperes részére. Hangsúlyozta, az I. r. alperes okfejtése téves is, mivel nem lesz a helyzete „terhesebb” attól, hogy a ..... nincs a perben, I. r. alperes helyzetét (kötelezettségét) nem érinti az, hogy kivel kerül egyetemlegesen marasztalásra.

I. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet felperesi keresetet elutasító rendelkezése helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezések és a fellebbezési ellenkérelmek korlátai között bírálta felül.

A felperes és az I. r. alperes fellebbezése megalapozatlan, a III. r. alperes fellebbezése megalapozott az alábbiak szerint.

A Ptk. 339.§-a szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

A Ptk. 318.§ (1) bekezdése értelmében a szerződésszegésért való felelősségre is a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség Ptk. 339.§-ában foglalt szabályai alkalmazandók.

A Ptk. 312.§ (2) bekezdése szerint, ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért a kötelezett felelős, a jogosult a teljesítés elmaradása miatt kártérítést követelhet.

A Ptk. 344.§ (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges.

A Ptk. 355.§ (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

I. r. alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a III. r. alperes vele egyetemleges marasztalására vonatkozó rendelkezését, III. r. alperes az őt marasztaló rendelkezést, míg a felperes az egyéb kártérítési követelését elutasító rendelkezését támadta.

A felperes ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla mindenekelőtt rámutat, az ítélet kijavítására azért volt szükség, mert a rendelkező rész I. és II. r. alperes egyetemleges marasztalását tartalmazta. A kijavítás eredményeként hárult el a rendelkező rész és indokolás közötti ellentmondás, ekkor vált egyértelművé az ítélet valós tartalma, ezért az I. r. alperes fellebbezését elkésettnek tekinteni nem lehetett.

A III. r. alperes fellebbezése tekintetében pedig a Fővárosi Ítéltábla utal arra, miután az ítélet III. r. alperesre vonatkozóan egyetlen rendelkezést tartalmazott, I. r. alperessel egyetemleges marasztalását a felperes üzletrész vételárral azonos kára megfizetése tekintetében, s alperes a perben egyértelmű nyilatkozatot tett, a kereseti kérelem elutasítása tekintetében, azt azzal indokolva, felperessel nem állt jogviszonyban, így vele szemben valamennyi igény megalapozatlan, fellebbezését ezen tartalommal kellett elbírálni, az e tekintetben irányadó joggyakorlat szerint. Az elsőfokú bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy az I. r. alperes és felperes között üzletrész-adásvételi szerződések jöttek létre, a felperes azonban a vételárhoz nem jutott hozzá, ezért azzal azonos mértékű kár érte, melyre jogszerűen tart igényt, helytállóan marasztalta ezért e tekintetben az I. r. alperest.

Helyesen ítélte meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a perbeli eljárásával, mások segítségével, „érdekképviselői” tevékenységével összefüggésben esetlegesen keletkezett károkért alperesek nem tehetők felelőssé.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, az üzletrész adásvételi szerződések, melyeknek a tárgyát az I. r. alperes tulajdonában álló III. r. alperesi üzletrészek képezték, az I. r. alperes és felperes, majd felperes és I. r. alperes között jöttek létre. Az elsőként megkötött üzletrész adásvételi szerződések egyértelműen rögzítették, az eladó I. r. alperes (korábbi nevén .....), a vevő felperes, s I. r. alperes a III. r. alperesben (korábbi nevén .....), „bírt” meghatározott értékű üzletrészét adja el a megjelölt vételárért.

A szerződések nem vitatható tartalma szerint tehát I. r. alperes a III. r. alperesi üzletrészeknek a tulajdonosa volt, azokat tulajdonosi minőségében értékesítette felperesnek, majd vissza is vásárolta azokat. Ebből következően I. r. alperes nem III. r. alperes megbízottjaként, forgalmazójaként, hanem a III. r. alperesi üzletrészek tulajdonosaként járt el. Nem volt tehát kibocsátói és forgalmazói jogviszony I. r. és III. r. alperes között. De ilyen fenn sem állhatott volna tekintve, hogy a szövetkezeti üzletrész, mint értékpapír nem is tartozott a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény hatálya alá.

Tévesen értékelte ezért az elsőfokú bíróság az I. r. és III. r. alperes szerepét a perbeli folyamatban, s tévedett, amikor közös közreműködésüket állapította meg, és ugyancsak tévedett, amikor a III. r. alperes által 2005. december 5-én kiállított egyenlegközlő levelet az ügyletkötésben részvétel bizonyítékának tekintette. Az ugyanis nem szolgált másra, mint annak igazolására, III. r. alperes nyilvántartása szerint felperes, mint külső üzletrész tulajdonos hány darab és milyen értékű III. r. alperesi üzletrésszel rendelkezik, de semmiképp nem vonatkozhatott felperes I. r. alperessel szemben fennálló vételár, illetőleg kártérítési követelése vele szemben fennálló követelésként elismerésére. Az a körülmény pedig, hogy az I. r. alperes a vételárat nem fizette meg, nem arra vezethető vissza, hogy az I. r. és a III. r. alperes közös irodát tartott fenn, s ügyeiket esetenként azonos ügyintéző bonyolította. Tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a közös károkozást megalapozottnak vélve, a III. r. alperest kötelezte a 6.533.757 forint kár I. r. alperessel egyetemleges megfizetésére.

Nem vitatva, hogy felperes eljárta mindazon befektetők érdekében, akiknek eljárására nézve a nyilatkozatát becsatolta, azt kellett megállapítani, helyesen ítélte meg az elsőfokú bíróság, felperes ezen vállalása saját, önkéntes döntésén alapult, s nem hozható összefüggésbe alperesek magatartásával. Más befektetők segítése, összefogása igényük érvényesítése, érdekeik védelme céljából, még ha bonyolult megítélésű ügy is a perek tárgya, nem teremt alapot felperes számára, a hivatkozott kára megtérítésére. Felperes megalapozottan csupán a saját vételár követelése

meg nem térülésével összefüggésben felmerült költségei, kára megtérítését kérheti a Pp. szabályai szerint.

A saját követelésének érvényesítése pedig bizonyosan nem idézte, nem idézhette elő azokat a körülményeket, amelyeket kártérítési igénye alapjául megjelölt.

Felperes a vételár megfizetésének elmulasztása folytán az általa hivatkozott elmaradt vagyoni előnye megtérítésére sem tarthat megalapozottan igényt, mivel csak feltételezhető, de nem igazolható, hogy felperes a vételárat valóban tovább befektette volna, s a befektetése további hozamot eredményezett volna.

Tekintve, a felperes érdekképviseleti tevékenységgel összefüggésben érvényesített kártérítési keresetének jogalapja hiányzott, ezért nem volt szükséges az egyes kárigények tételes bizonyítására, bizonyítási eljárás lefolytatására.

Minderre figyelemmel helytálló az elsőfokú bíróság I. és III. r. alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezése az 53.407.700 forint kártérítési követelés tekintetében.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett - I. r. alperest marasztaló rendelkezését - nem érintette, fellebbezett - III. r. alperest marasztaló - rendelkezését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a III. r. alperessel szembeni keresetet elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét szintén a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az I. r. alperessel szemben részben pervesztes felperest az I. r. alperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (3) és (5)-(6) bekezdése, 4/A.§-a alkalmazásával megállapított mérsékelt összegű másodfokú, míg a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a III. r. alperessel szemben a keresete egészében pervesztes felperest a III. r. alperes ugyancsak a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (3) és (5)-(6) bekezdése, 4/A.§-a alkalmazásával megállapított mérsékelt összegű ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

Az eljárásban született korábbi ítélet jogorvoslati eljárásban előadott kérelem, illetve ellenkérelem kereteire tekintet nélkül történt hatályon kívül helyezésére (Pp. 252.§ (2) bekezdése) figyelemmel a jelen megismételt eljárásban a fellebbező feleknek fellebbezési illetéket nem kellett leróniuk, ezért a Fővárosi Ítéltábla az illeték viseléséről a rendelkezést mellőzte.

Budapest, 2011. július 7.

. Rózsa Éva s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.  
előadó bíró

. Molnár József s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
Sárközi Veronika  
bíróági ügyintéző